

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 47.

Götheborgske

Spionen.

Tördagen, den 19 November 1768.

Fortfättning af Berättelsen om Kopp-
ymningen, i N:o 22, af Spionen.

Månaderne Masus, Junius och Julius hållas för de tjenligaste til koppors ympande: men friskt och sundt folk kan ympas i hvad årtid det och må vara. Våsten är härtil ofjenligast, och en feberagtig Constitution i kroppen mindre lämpelig til denna operation. Skörbjugg och elak blod gör i ympningar intet hinder, och blodets useende är intet wist teku til bättre eller sämre helsa, hwaraf något med säkerhet må slutas.

Patienten, som skal ympas, söres, wid des ankomst til huset, som härtil är inrättadt, i et almannt rum, där flere ympade, af olika ålder och grader, i anseende til ymningen, wistas. Operatören öppnar då et kopp-sår, på en af de ympade, hålst på en, hwarest materien ännu icke wäl utvärkt: han ristar sedan up huden eller skinnnet på patienten, på ytre delen af ar-

Ma a

men,

men, där den är tjockast. Och, sedan det är gjordt, trycker han allenast med fingret ned det uprystade stället, utan at hvarken lägga plåster därpå, eller förbinda det samma.

Hwad som är besynnerligast, så brukar Herr Sutton ofta at ympa folk med den wårsta, som bryter ut på armen, innan kopporne ännu börjat wisa sig, ja wål, inom fyra dagar, efter at ympningen gådt för sig; och, som jag blifwet sedermera underrättad, håller han denna method bättre, än alla andra. Han har äfwen försökt at ympa med smitta af blod, men utan framgång.

Om Operatören icke skulle vara tilstådes, då den nye patienten ankommer, har det ingen ting at betyda. Han är så långt ifrå at tro någon fara af smittande, som honom ofta händt, at ny-ympade personer kommet at ligga i samma säng, som werkeligen ympade, af olika ålder, brukat, som ofta kan bära til; ja ofta i et rum, hwarest 4 eller 5 människor ligga sjuka.

Om aftenen, efter första operationen, tager patienten en pill, och sedermera en hwar annan aften, alt intil at febern börjar. Under denna tiden är en lagem motion, ute i lusten, högst angelägen.

Fjugofyra timmar efter ympningen, uptäcker Operatören gerna, om patienten får koppor eller icke. Hwar dag måste han undersöka sårret; och denier omsider däraf, med någorlunda wifhet,

rißhet, om den grad af Kopp=loten, som den sjuke har at undergå.

Tre dagar efter ympningen, så wida den svedt med framgång, ser man uti incisionen en slåck, lik et lopp=bet, och denne slåck wårer sedan til en ród blomma, och blifwer omsider en blåsa. Denna kommer omsider til mognad, åfwen som Kopp=roverna; men år den sista, som faller af. Ju mera rodnad dår synes omkring incisionen, ju mindre utbrott af wahr bør man wånta. Och dårfore, så snart allenast en liten cirkel dår omkring synes, böra starkare laxerande medicamenter, och, oftare än wanligen, intagas.

Den beredande diäten fortsättes utan uppehåll. Om febern fortfar, utan någon likhet til at få luft eller utbrytning; böra några syrliga droppar gifwas, på det swetten må dårigenom drifwas. Men i somliga tilfällen, då febern år stark, tages et pulver, eller, hwad som ånnu år mera werkande, en pill.

Når febern bränner som mest, får den ympade ordenteligen ej annat, än kalt watn; men når febern får luft, förordnas warmt Melisse=the, eller tun hafwer=soppa.

Så snart swettandet uphörer, då utbrytningen af Kopporne först gifwer sig tillkånna, tillåtes patienten at stiga up, och gå omkring i huset eller i trågården. Och ifrån denna tiden, tills sjukdomen kastar sig, gifwes patienten mjölk

och watten blandat, så mycket han eller hon wil dricka.

Stads Nyheter.

Å anledning af Kundabrefsen uti N:o 45 af Spisken, angående et Brandt och För- sökrings-Contoir här i Staden, trädde så wäl sam- elige husegare, hwilke redan teknadt sina namn, som andre, hwilke härtil wero hogade, på Rådstuga- salen tillsamman, den 10 dennes, Klockan 10 före middagen, at, enligt Regle- mentets 12 §, wälja Directurer til detta Wer- kets bewakande. Förtroendet föll lyckeligen på efterföljande nitiske Medborgare, nämligen: Capitainen och Riddaren, Herr Carl Hesteko; Packhus- Inspektoren, Herr Ch. Lund; Hans- delsmannen, Herr J. And. Lamberg; Hans- delsmannen, Herr And. Otterdahl; Bokhåls- lären wid gamla Ostindiska Compagniet, Here Jonas Malin Ericsson, och Herr James Mar- schall.

Inkomne äro Skepparne Peter Homan ifrån London med Packhus- gods, Magnus Sjögård ifrån Amsterdam med dito, William Dick ifrån Peterhead med potatoes, Sam. Smith ifrån London med barlast, John Bell ifrån Stockton med bly, Gottfried Witt ifrån St. Malo med barlast, Alexander Namage ifrån

ifrån Lieth med dito, Alexander Berg ifrån Hamburg med Packhus-gods, James Lucky ifrån Dundy med barlast, James Mitchell ifrån dito med potatoes, John Bright ifrån Shields med stenkol och Packhus-gods, Nils Andersson ifrån Lissabon och St. Ubes med salt och frukt.

Utgångne äro Skepparne William Mackie til Dunkirquen med Ostindiskt gods, Jochim Bong til Lissabon, John Walker til Aberdeen, Lorenz Fries til Irland, Peter Blackaller til Leferpool, Robert Burn til London, John Bell til Stockton, alle med järn och bräder, John Simpson til Irland, And. Kemke til Hamburg, Peter Malm til Irland, Samuel Emitt til Westindien, och Joh. Hagberg, til Irland, alle med sill.

Kyrko-tidningar

I Domkyrko: Församlingen födde i Goffe och i Flickobarn. Wigde Skomakaren Widster Ewen Kruse och Jungfru Cath. Timan: Cockerokare: gesellen Anders Ryberg och Jungfru Sara Kullberg: Kärndragaren Lars Flint, och Pigan Maja Andersdöter: Waktmästaren wid Hall-Rätten Anders Rydell och Pigan Elin Gunnarsdöter: Borgaren och Läderhandlaren Carl Gust. Holmstedt och Jungfru Brita Christina Borgström. Döde Skrifwaren

wären Peter Österbergs Hustru, Selena Cajsa Ulf, 30 år, af barnsbörd, och et barn af feber.

I Dyfka Församlingen födde: 3 och döde 2 barn.

Framkommer til Catechisni-Förhör: Måndagen Spannemålgatans Note. Tisdagen Dwarnebergsgatans Note. Onsdagen Masthugget och Haga Notan.

Kundgörelser.

Directionen af Brandt och Försäkrings-Contoiret här i Staden kundgör härmed, at hwar och en, som redan anteknadt sit namn, i affigt at låta försäkra hus och gård, eller de, som framdeles därtill skulle wara hogade, kunna sig, i denna saken, hos Directionen, som har sin sammankomst i Herr Inspector Lunds hus, klockan imellan 10 och 12, hwarje Torsdags föremiddag, anmäla, och wården af sina hus upgifwa; på det Directionen må kunna granska hwar och ens upgifwande, och utsätta wif dag, då Policerne komma at utgifwas: Kunnandes trykta Exemplar til Inlagorna bestommas, hos Assistenten Herr Joh. Hellman, mot 2 öre S:mt.

Handlingarne uti et Utöknings-mål, in för Magistraten i Göteborg, rörande et i Canton uptaget Bodmerie-Lån af 1857 Pund 10 Sk. Sterling, som Herr Ulric Martin Balfinson, jämte

jämte Herr Gabriel Ström, under Wite af 2972 Pund Sterling, förskrifwet sig, at bägge för en, och en för bägge, betala i London, 90 dagar efter Swenska Ost- Indiska Compagniets Skepp, Stockholms Slotts, lyckeligga hemkomst til Göteborg, blifwa nästkommande Tisdag från Statbergiska Boktryckeriet färdiga, och säljas därstädes och på Børsen, för 16 öre S:mt Exemplaret.

De som begärt och erhållit Prestetidningar, men ej ännu betalt en utläsrad pränumeration, stor 2 Dal. S:mt, erinras härmed om en ganska liten skyldighet, och hwilken med så mycken lätthet uppfylles, när Consistorii- Pedellen med dessa blad insinner sig,

Citron-saft i bouteiller finnes til köps på et ställe, som här nämnes: tagas 50 a 100 bouteiller, blir priset märkeligen lindrat.

Hos Herrar Dahl och Spargren finnes nyligen inkommet extra godt Hull smör i ferdingar, samt söt- och sur- mjölks ost, Angelstet säls och öfwer-läder, indigo, Swenskt barkat säls-läder, kummin, med mera.

Hos Herr And. Kenlock finnes extra godt Angelstet smör, samt Holstens ost, til billigt pris.

Förleden Tisdags om aftonen, flockan imellan 5 och 6, är, utur en hederlig Mans hus, på Holländare-gatan, bortstulen en hwit-randig bomuls-lårfts puder-skjorta, med stora manchetter,

chetter, och fina wåfda spetsar före, samt smalt
rondigare bomulls-låroft omkring: hwem som
densamma kan tilråtta skaffa, anmåde sådant
hos mig, då omakot hederligen warder förskollat.

Fyra silfwer matskedar, märkta med et, öfwer
wanligheten, stort S, i hwillets hwarje krost-
ning finnes en liten särskilt strek: Äfwen en silf-
wer matsked, märkt med bokstäfverna J, E, S,
äro för sin egare, obekant på hwad sätt, för-
komne. Den som om dessa kan gifwa någon
uplysning, behagar, för rättwisans skul, så-
dant hos mig tillkänna gifwa, då hans möda
hederligen skal wedergållas.

Östundat någon at sig tilhandla gamla fen-
ster, samt fenster-karmar, jämte en gammal
pomp, hänwisar jag honom til egaren af dessa
saker.

Et på stora Warholmen beläget Gill-tran-
koferie, bestående af 16 alnars längd, och 12
alnars bredd, med sit fullkomliga Inventarium
af allehanda redskaper til trankofning, samt uti
bygningen twänne stycken stora innemurade kop-
par-kittlar, och trenne järn-gytor med trä up-
högda, blifwer den 23 dennes, eller nästkom-
mande Onsdag, under offentlig utrop, på
stället, stora Warholmen, försaldt.

Östundat något Herrskap en flickelig Hus-
jungfru, pålitelig, och som wäl förstår sy m. m.
lemnar jag widare underrättelse munteligen.